

# FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.  
Kéziratokat vissza nem adunk.  
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.  
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:  
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:  
DR. BÚZA BARNA.

Előfizetési ár:  
Égész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed-  
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.  
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk.

## Béke!

Minden kulturtörékvés erkölcsi szellemével ellenkezik a barbárság bármely formájának megtörése, még jobban persze: bárbar eszmék vagy intézmények erőszakos tenntartása. Ezért megostromolandó és megsemmisítendő az erők eszméjét megtestesítő, a társadalmi jog egyszerű fogalmát meghamisító és összezavaró militarizmus intézménye.

A sok ellentmondás közt, melyet a haladó kultúra megismerési és a hagyomány ápolására való törekvés kényszerít ránk: cenralis szerepet visz a háború és a béke eszméjének ellentmondása. A míg egyrészt erkölcsi és tudományos belátásunk a háborút elítelteti velünk, addig jogérzékünket mesterségesen úgy meg tudják nyomorítani, hogy túrjuk, sőt elismerjük a céljai szolgáló berendezéseket és intézményeket.

Ezt az ellentmondást keserűen érzi minden kulturmozgalom, amely a társadalom erkölcsi és gazdasági emelésére törekszik. Megérzi elsősorban, mert ellenele a gazdasági erő legnagyobb részének, hogy minden más törekvés elől elvonja az szükséges

anyagi eszközöket, másrészt pedig ez az ellenfél rettenetes szellemi infekciót terjeszt.

Panaszkodunk az emberek egoizmusáról, erőszakosságáról, rossz hiszemiségéről. Fajlalk az embertársaink jogainak nyilvánvaló eltiprását. Tanítjuk a felebaráti szeretet törvényét a vallás és az állam tanai szerint.

Ne ölj! parancsoljuk, S aztán ifjusága virágában, pályája kezdetén kiragadják a fiatal embert életének megalapozásából, hogy évekeig mást se tanuljon, mint ölni: rendszeresen, biztosan, pontosan.

Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat, szól a legfelsőbb erkölcsi törvény. De jaj annak a katonának, akinek gyilkolást parancsoló vezényszó idejében eszébe jutna az a szelid szózat.

Amint a háború szele végigsuhan az országon, tüstént milliórdok állanak rendelkezésre. Kulcscélokra soha sincsen pénz, ha csak a perselyekben gyűlő filléreket nem tekintjük annak. Hiába utalunk arra a 80000 emberre, kiket évenként a tuberkolózis pusztít el hazánkban. Megmentésükre, további nemzedékek sorvadásának megelőzésére „nincsen pénz“.

Százezrekre megy hazánk analfabétáinak száma. A kormány kénytelen elismerni, hogy pénz hiányában nem tud szervezni annyi iskolát, amennyi e szörnyű baj kiirtására kellene.

Van egy gyönyörűségezen megalapozott gyermekvédelmi intézményünk. Tudjuk, hogy tetőzetlen, mert csak 15 éves koráig védi a gyermeket, hogy sok más hibája és hiánya van, amely mind könnyen javítható és pótolható. De nincsen pénz.

Látjuk népünk fizikai sorvadását, tu ljuk, hogy a munkával túlterhelt anyák védelme a faj regenerációját jelentené, — de a védelem pénzbe kerül.

A betegek, az aggok, a túlterheltek: emberi társadalomhoz nem méltó állapotban tengetik nyomoruságos életüket; mily parányi az, amivel könnyítünk rajtuk! Nincsen pénz az aggok ellátására, a betegek gyógyítására, a terhek könnyítésére.

Hány kiváló tudományos, művészi, technikai produkciója pusztul el csirájában, mert nincsen berendezésük, mely az emberiség egyetemes kincsét gyarapító munkájukat honorálhatná!

Ehifusz, tulsufolt lakások és az ezekkel járó legmélyebb er-

kölcsi veszedelmek pusztítják társadalmunkat és minden szociális törekvésünk teás zsuromon, meg utcasarkokon elhelyezett perselyekben gyűjtött fillérek, meg koronák alapján áll.

Ha a kulturtörékvés támogatói felismerik a céljuk elérését megnehezítő militarizmus igazi lényegét, logikusan csak az várható, hogy egyesítik erejüket mindazokkal, akik munkájuk és fegyveresük akadályát szintén a fegyverkezésben és a belső áradó, tőle elválaszthatatlan brutális szellemen ismerték fel.

Egyesülniök kell mindazoknak, kik egy jobb, igazságosabb világrendet csak jogbiztosítékok alapján hisznek felépíthetőnek. Az emberiség legnemesebb lelki tulajdonságai nem fejlődhetnek, amíg a háború glóriás ideál, a míg felebaráti indulatainkat gyilkos dührohammá tudják változtatni. Kulturánk pedig csenevész, sápkóros marad.

Ezért a békemozgalom minden kulturmozgalmat egyesítő kapcsa az erkölcsi és anyagi törekvések hatható támogatója és viszont: ezért kell a békemozgalomnak minden más kulturmozgalomban a maga céljai elérésére támaszt találnia.

## Viszontlátás.

Első barátó (pamagon ül s vendégére néz): Valóban, megszüpültél kis Jucim! . . . Milyen kedves kis asszonyka lett belőled. Amikor legutoljára találkoztunk, oly gyengéd és igénytelen voltál, akár egy neántsvirág.

Második barátó (önhitt mosollyal): Ezt talála bennem vonzónak József . . . A légies finomság volt neki az ideálja . . .

Első barátó: Ezt én is tudom . . . Sajnálom, hogy nem az uraddal jöttél. Szerettem volna őt is látni . . . Milyen különös! Egyszerre volt ugyszólván az esküvőnk is s most őt év után, mikor újra összehoz a sors, mindketten urunk nélkül találkoztunk. Ha legalább tegnap jöttél volna! . . . Még itthel találhattad volna Pistámat, de ép ma déiben elutazott.

Második barátó: Részemről is

sajnálom . . . De a fő, hogy boldog vagy vele. Mert nemde, az vagy?

Első barátó: Természetes! Hisz emlékszel, hogy szerelemből lettem feleségvé! De mondjad csak, mi is az a fontos ügy, melyben az urad nélkül kell utaznod? Hát igazán nem volt lehetséges, hogy ő is elkísérjen?

Második barátó (egészen vidáman): Ki van zárva, most s mindenkorra, kicsikém!

Első barátó: (tágranyilt szemekkel). Mi az, mit mondol?

Második barátó (mosolyogva): Tudd meg hát, mi az a fontos ügy! Egy öreg egyedülálló nőrokonomat keresem föl, mert válok az uramtól.

Első barátó (a meglepetés miatt nem tud szólni).

Második barátó (az elért hatással nagyon megelégedve): Bizony, ez így van. Kölesönösen megállapodtunk abban, hogy válnak s most utazom egyetlen élő rokonomhoz. (Kissé szomoruan). Tudhatod, hogy

mikor férhezmentem, csak apám élt, de pár hó múlva ő is meghalt.

Első barátó (eltűnődve): Szegény barátóm. Szinte azt hiszem, hogy álmodom! . . . Es az ok, amiért váltok?

Második barátó (alig észrevehető gunnyal): A kölesönös gyűlölet az oka . . . Nem is hangzik különösen, nemde? Kölesönös szerelemből kerültünk össze s kölesönös gyűlöletből válnak. Ez az eset nem is oly ritka az életben.

Első barátó (kissé szenvedélyesen) Igazad van! A szerelemből kötött házasságoknak többnyire ez a végük!

Második barátó (kissé gyanakodva): Te ugy beszélsz édesem, mintha . . .

Első barátó (zavarral): Nem éppen, bár nem tagadom, közöttünk is gyakran forduinak elő nézeteltérések . . . de egyébről szó sincs! . . . En általánosságban beszélék . . . De szinte lehetetlennek tartom, hogy József mellett boldogtalan légy, mi-



kor őt mindnyájan a férfi-tökéletesség mintaképeként ismertük.

Második barátó: Ismertük! Ep azért nem ösmertétek, a férfit csak felesége ismeri. Ő sosem akarta tiszteletben tartani egyéniségemet, eleinte még gyöngéd volt, de később! . . . Ugy állottunk egymással szemben, mint két éles kard!

Első barátó (meggyőződéssel): Így van, csak ugyan így . . . mindenikük rajtnok próbálja ki a zsarnoki szeszélyét!

Második barátó (megfogja az elsőnek a kezét): Barátóm! Te nem vagy boldog! Ugy beszélsz, mintha te is az én sorsomra jutottál volna . . .

Első barátó (nagy zavarban): Igazad van! . . . Azért adtam előtled a megelégedett asszonyt, mert azt hittem, hogy te álmáid megalósultak . . . Világért sem akartam fölkelteni . . . a szánalmadat. Most megvallom hát, hogy az uram végleg elutazott, mert (nevetve) mi is válnak . . .

HALLÓ! KI BESZÉL?   HALLÓ! KI BESZÉL?

Április 4-én délután és este

# ALMÁSI MENYHÉRT

ÜZLETI HELYSÉGÉBEN KIÁLLÍTÁST RENDEZ.

Lapunk 4 oldal.

## Feleletet várunk!

— A napipiac áthelyezésének ügye. —

A napipiac oly sokat hánytorgató ügyét kívánjuk újból szóvá tenni, amennyiben ez a hosszás, szenvedélyes vitákra, ugyszólván ellenségeskedésre alkalmat adott úgy teljesen lekerült a napirendről, mintha soha szó nem esett volna róla. Felszólalásunk pedig abból az alkalomból történik, hogy a napipiac még ma is, tehát ép egy fél évvel az elhelyezésre kiszabott utolsó időponttól, még mindig azon a helyen áll, mint azelőtt.

Évekig tárgyalták az elhelyezés kérdését és a képviselőtestület soha sem akart belemenni az elhelyezésbe, egyrészt, mert költséges, másrészt, mert tudták, hogy ha elhelyezik jelenlegi helyéről a napipiacot, a Kossuth-szobrot fogják oda állítani. Mult év szeptember 9-én aztán teljesen élére állították a kérdést. Kijelentette a tanács, hogy a város szerződésileg kötelezve van a napipiacot jelenlegi helyéről legkésőbb október 15-éig eltávolítani. A képviselőtestület azonban ekkor sem ment bele az elhelyezésbe, sőt ellenállt ennek a kísérletnek a 15-én tartott újabb gyűlésen is.

Mindez természetesen ösmeretes olvasóink előtt, valamint hogy ösmeretes az a hallatlan törvénytársítás is, mellyel a megye kezelte a kérdést, amennyiben a szeptember 24-én megtartott megyegyűlésen tárgyalás alá vette a város határozata ellen beadott felelőzést — dacára, hogy a felelőzést határidő csak 30-án járt le — és megsemmisítve a város határozatát, utasította a képviselőtestületet, hogy a piac elhelyezéséről újabb határozattal október 15-ig intézkedjék.

Mi akkor egy kissé szenvedelmes hangú cikk keretében rámutattunk arra a titkolt tervre, mely — véleményünk szerint — egyedül tette szükségessé a napipiac elhelyezését. Megvádoltunk bizonyos hatalmi köröket, melyek anyagi érdeke jött első sorban számításba a piac elhelyezésének erőszakos sürgetésénél. Akkor tagadták ezt, sőt határozottan fel voltak háborodva e — szerintük — gyanúsítások ellen. És mi — mit tehetünk egyebet — el hallgattunk. Elhallgattunk, mert tudtuk, hogy el fog következni az az idő, amely minket, a mi állításainkat fogja igazolni.

Es ime eljött. A mi állításaink, mely szerint a napipiac sűrűségi elhelyezését kimondását, nem a grófnéval kötött szerződés, hanem valami más titkolt célok teszik szükségessé — beigazodott. 6 hónappal ezelőtt kellett volna — állítólag a szerződés alapján — a napipiacot elhelyezni és ime — habár a képviselőtestület még idejekorán megadta erre a felhatalmazást — még ma is a régi helyén van a napipiac. Szóval ami hat hónappal azelőtt annyira sűrűségi volt, hogy a leghalatlantabb törvénytársítással kellett annak végrehajtására a képviselő-

testületet erőszakolni, az ma hat hónap után annyira nem sűrűségi, hogy egyáltalán nem gondolnak annak végrehajtására.

Mi nem akarunk senkit sem gyanúsítani. Nem is fogjuk hát senkire, hogy anyagi vagy más érdekből erőszakolta az áthelyezést. De kérjük minden gondolkodni tudó, józan eszű, elfogulatlan embertől: tiszta munka-e ez? Feltételezve az elmondottak után, hogy azt a piacáthelyezést egyedül csupán a város érdekében kellett kimondani és hogy a vármegye is csak azért fejtett ki törvénytelen erőszakot a kérdésben, mert a város érdeke ezt így kívánta?

Hát ami október 15-én sűrűségi volt, az ma már nem sűrűségi? Ami október 15-én életbevágó fontosságú érdeke volt a városnak, az ma már nem az? Erre kérünk választ, kimerítő választ az intéző köröktől, mert most még jobban kezd érlelődni bennünk — és azt hisszük a város egész közönségében — az a tudat, hogy ezt a kérdést nem tisztán a város érdekében kell kezelni az intéző körök, sőt, hogy a kérdésnél a város érdeke egyáltalán nem jött számításba, hanem privát érdekek — legyenek azok akár anyagiak, akár másfélék — játszottak közre az áthelyezés erőszakolásánál.

Feleletet várunk tehát sürögést és kimerítőt: hogy miért volt sűrűségi a napipiac áthelyezésének a kimondása és ha sűrűségi volt miért nem helyezték át, miért nem szereztek érvényt 6 hónap alatt a képviselőtestület határozatának?

## SZÍNHÁZ.

### Színházi mősor:

Csütörtök: „Kivándorlók.” Bátossy Endre 25 éves jubileuma  
Péntek: „Gyujtogató” és „Melinda” Magas Béla és M. Fekete Rózi jutalomjátéka.

Szombat: „Szerencse malacz.”  
Vasárnap: „Katalin” Kállay Jolán és P. Szepesy Sziđi bucsufellépével.

**Kóbor istenek.** Szombaton este premier volt. A „Kóbor istenek” c. operettet adták elő először. A darabról kevés írni valónk van. Egy minden esemény nélküli üres darab különféle operettekkel összedett zenével: ez a „Kóbor istenek”. Az előadásról szintén nincs sok írni valónk. A szereplők a legnagyobb igyekezettel sem lettek volna képesek a legkisebb sikert sem elérni. Ezuttal azonban az igyekezet is hiányzott. Közönség az első estén sem volt sok, ennek is nagyobbik része még az előadás folyamán hazament. — Vasárnap megismételték a darabot 25–30 ember jelenlétében hasonló sikerrel. Az ensemble élén mindkét estén Kállay Jolán állt.

**Dollárkirálynő.** Hétfőn este Agotay Ferenc jutalomjátékául a „Dollárkirálynő” ment. A címszerep Fászy Mariska játszotta. Véleményünk ezuttal is csak a régi ma rad: hogy ebben a szerepben Jászay semmiképpen sem tudja kvalitásait érvényre juttatni. Tom szerepét Szörög betegegye folytán Bekffy Róbert játszotta. Alakítása meglegyen jó volt, határozott tehetséget velünk benne felfedezni. He-

lyesnek tartandók, ha kisebb szerepekben alkalmat nyujtanának neki az érvényesülésre. Dick szerepét ezuttal is Agotay Ferenc játszotta. Agotaynak ez az egyik legjobb szerepe. Ki is aknázza annak minden részletét a legalaposabban. A közönség szívesen fogadta és lelkesen ünnepelte. Meg kell még említenünk Varadé Mártont, aki Dénes László szerepében és Belesnay Margitot, aki Olga szerepében értek el jelentős sikereket. Az előadás különben nem sorozható a legsikerültebbek közé.

**Virraszt a szerelem.** A közönség egy frívól francia vígjátékot várt és eképp magyarázható, hogy félig telt ház előtt folyt le Flers és Caillet „Virraszt a szerelem” c. 4 felvonásos vígjátékának tegnapi bemutatója. Azonban kellemesen csalódtak, mert ez a vígjáték teljesen elüt a mai modern francia vígjátéktól és nem frívól helyzetek kiélezésétől várja a hatást. A darab meseje az, hogy De Luigny márkiné (Sebők Sári) Jacqueline hűgát (Fekete Rózi) Vernet Erneszt (Adolf) szobatudósának (Szörög Gyula) szánja feleségül. Jacqueline azonban unokabátyjába, De Ivigny Andrebe (Völgyi Rezső), akihez hozzá is megy. A fiatal pár egy ideig boldogan él, azonban házasságuk negyedik hónapjában a férj hűtlén lesz, amennyiben régi szeretőjéhez Lucienhez (Harmath Zseni) megy. Jacqueline, csupán bosszúból Vernet Adofhoz megy, hogy férjét viszont megcsalja, de ez meg nem történik. Jacqueline ezt még este bevallja férjének, aki azonban hallva, hogy felesége Adofnál volt, nem akarja elbírni felesége hűtlenségét és kibékülnek. A darab tele van ötletessel ötletesebb helyzetekkel, de nem viszi szereplőit lehetetlenek látszó helyzetekbe.

A mindvégig szellemes vígjátékban a szereplők nagy része a legnagyobb igyekezettel játszott. Első sorban kell megemlítenünk Magasné Fekete Rózi, aki ez estén adta jelét művészi kvalitásainak. A naiv szerelmes asszonyt élethűen játszotta meg. Játékában a kedvesség, báj és természetesség összepontosult. El is ért ám olyan hatást, amit még eddig kevesen értek el Újhegyben. Különösen a második felvonásban a házasságtörési jelenetnél annyi bájjal, kedvességgel adta a naiv fiatal asszonyt, hogy szinte csudálhattuk. Legnagyobb hatást azonban az első felvonás végén érte el, amikor valóságilag orkántként zuhogott taps. Méltó volt hozzá a sikerben Szörög Gyula és Magas Béla. Mindketten a legnagyobb sikerrel, a legkisebb részletekig alaposan kidolgozva játszották meg szerepeiket. Kevésbé mondhatjuk ezt Harmath Zseniről és Völgyi Rezsőről, akik ez estén ugyilatszík egyáltalán nem voltak diszponálva. Ugyesen és mint kezdő színésznőtől dicséretreméltó eredménnyel játszott St. Hermine bárónő szerepében Varadé. Különösen remek ruháit keltette feltűnést. Kertész Sándortól és Sebők Sárítól nem vártunk sokat. Hozzászoktattak minket ahhoz, hogy játékkal szemben minimális igényeket támasszunk. De az már csak megkövetelhetjük, hogy a szerepeikből legalább valamit tanuljanak meg. Az előadás egyéb ként jó volt.

**Batosi Endre jubileuma.** Holnap este lesz Batosi Endrénének a tásrulat művezetőjének 25 éves színész-jubileuma. Hercegh Ferenc kiváló színműve a „Kivándorlók” kerül ezuttal színe. A közönség körében élénk érdeklődés tapasztalható a jubileumi előadás iránt és előreláthatólag ez

este a színházi esték legsikerültebbjei közé fog tartozni.

**Magas Béla és Magasné Fekete Rózi jutalomjátéka** pénteken este lesz. Magas Béla a „Gyujtogató” c. egyfelvonásos színműben lép fel, ahol egy fregoli-jelenet keretében fogja sokoldalú művészi képességeit érvényre juttatni. Fekete Rózi „A báborság” c. egyfelvonásos színműben lép fel. Ez a bájos babaarcú asszonyka, aki valóságos magához hódította a közönséget, e szerepében sikereinek legnagyobbikát fogja elérni. Bájosan kedves egyénisége ebben a szerepben fog az izazi valójában érvényre jutni. Pénteken este tehát egy minden tekintetben sikerültnek ígérkező kellemes színházi estére van kilátásunk és ezért hisszük, hogy közönségünk a Magas pár iránti nagyfokú szeretetének ez estén méltó kifejezést fog adni.

**Bucus fellépések.** A jubileumi és jutalomelőadások közepette nem kis érdeklődés nyilvánul a vasárnap esti előadás iránt is, amelyen P. Szepesy Sziđi igazgató és Kállay Jolán vendégprimadonna vesznek búcsút a közönségtől. A „Katalin” operettben lesznek a bucsufellépések, mely alkalommal P. Szepesy Sziđi Katalin járnót és Kállay Jolán Germain hadnagyot fogja kreálni. Mindkettőjüknek elsőrangú szerepek ezek és így előreláthatólag egy oly operett előadásban lesz részünk, melyhez fogadták keveset produkáltak az új helyi színpadon.

**A kardalosos jutalomjátéka.** A színház rabszolgáinak, kik állandó robotlással minden éismerés nélkül sikert lehetővé a színházi előadások szíkeit, április hó 7-én, szerdán lesz a jutalomjátéka „Aranyvirág” c. operett fog ez alkalomból színekerülni, melyben a fő női szerepet Kállay Jolán fogja játszani. Hiszük, hogy közönségünk méltányolni fogja azt az emberfeletti munkát, amelyet ezek a legesekélyebb fizetéssel bíró tagjai a színtársulatnak az egész színi szezon alatt kifejtettek és az előadás-on való tömeges megjelenésel lehetővé teszi, hogy — habár esekély mértékben is — elnyerjék erkölcsi és anyagi jutalmukat hosszú, fáradságos és amelttel méltánylással nélkül maradt munkájukért.

## HIREK.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyminiszter Tokody Viktor sátorlajuhelyi helyettes pénzügyigazgatót pénzügyi tanácsosá, — Staud János kataszteri pénzügyi segédtitkárt titkárrá, — Dr. Révész Bódog ügyvédet Nyiregyházára pénzügyi fogalmazóvá és Kretovics Kálmán pénzügyi fogalmazót Nagybecskerekre segédtitkárrá kinevezte.

— **Vasuti kinevezések.** A kereskedelemügyi miniszter Bacsó Pál sátorlajuhelyi forgalmi főnököt a debreceni üzemvezetőséghez rendelte be és III. ügyosztály vezetésével bízta meg. Forgalmi főnöké Kösner Tivadar főellenőr, államásfőnök, államásfőnöké pedig Steinhöfer Sándor győngyösi államásfőnök vezetői ki. Kinevezettek ezenkívül dr. Schön Hugó pályafőorvos egészségügyi tanácsosá, Pósz Edhard zolyoni hivatalnok Legyezsómi-helyi és Bistey Rezső feleli hivatalnok Vidrányba államásfőnöké.

— **Átelyezés.** A pénzügyminiszter Földes Albert nagykirályi pénzügyi segédtitkárt Sátorlajuhelybe áthelyezte.

— **A választó polgárok figyelmébe.** Figyelmeztetem a t.

# Nagymihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság.

Elsőrangú modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30000 hl.

Gyárt: Márciusi, Korona és Casino sört.

Sátorlajuhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus-utca.

Zemplémegei képviselőink: Mezőlaborcz, Sztropkó, Homonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmez, Perbenyik és Szerencsen állandóan friss és zamatos sört szállítanak.



polgártársaimat, hogy a f. 1909. évi képviselőválasztói névjegyzék f. 1910. évre való kiigazítása most van folyamatban. A kiigazításra kirendelt küldöttség eddigi üléseiben azt tapasztalván, hogy az érdeklődés nagyon csekély, holnap és holnapután nem tart ülést; e. f. április hó 1-én csütörtökön azonban összeül, a mikor is délelőtti 10 órától 12-ig jelentkezhetik a ki magát a választók névjegyzékébe felvéteni vagy arról, hogy abból ki nem maradt meggyőződni kíván. Kelt Sátoraljaúj helyben 1909. márc. hó 29-én. Matolai Etele, küld. elnök.

**Az ipartestület közgyűlése.** A f. hó 28-ára összehívott ipartestületi közgyűlést nem tartották meg. Az alapszabályok intézkedése szerint a közgyűlés csak úgy tartható meg az első összehívásra, ha azon a tagoknak legalább a fele jelenik meg, a gyűlésen pedig csak mintegy a harmadrésze volt jelen az iparosoknak. Az új közgyűlést április hó 18-ára hívták egybe. Mint jellemző tünetet fel kell említenünk azt az igazalmat, mely a gyűlésen uralkodott és amely az elnök ezuttal alap szabályszerű intézkedése ellen oly elemi erővel tört ki, hogy *Busa* Barna orsz. képviselő, iparhatósági biztosnak kellett közbe lépni, nehogy a szenvedélyek túllépjék a megengedett határt.

**Magyar lapokat gyalázó plébános** ez. közleményünkre vonatkozólag tudósítónk bejelenti, a következőket: 1. Gáy János hazafiságot nem volt szándéka sérteni. 2. A lapokat illető kifejezéseit nyelvbottlásnak tekinti. 3. Utólag meggyőződött róla, hogy a pánszláv lap a r. kath. plébániára Gáy tiltakozása ellenére a kaplán címére járt, azt pedig, hogy első tudósítása a plébános személyére illetőleg s félre rítésekre adott alkalmat őszintén sajnálja.

**Hivatásvizsgálat a rendőrségen.** Szalay Lőrinc pénzügyi számtanáncos, hivatásvizsgáló folyó hó 27-én és 28-án váratlanul megvizsgálta a rendőrkapitányi hivatal pénzükezelését s mindent rendben talált.

**Gyermeknap.** A Gyermekvédő Liga április hó 1-én és 2-án Sátoraljaúj helyben gyermeknapot tart. A liga felkeri az érdekelteket, hogy számlájukat az üzletekben lehetőleg az 1909. évi április hó 1. és 2-iki Gyermeknapon kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert az e napokon befolyt összegek egy részét a kereskedők az Országos Gyermekvédő Liga alapja javára fordítják. Sziveskedjenek a kereskedőt egyben értesíteni, hogy számlájukat az összeghez mérten jótékonyági bélyegekkel látta el.

**A köztisztaság és közegészség érdekében.** A tavasz beálltával ismét megindultak a közegészségügyi és köztisztasági szemlék. A rendőrség különösen nagy gondot fordít az élelmiszer elárúsítók helyiségeinek és áruvizsgálók megvizsgálására és mindenütt, a hol a közegészségügyi törvényekbe vagy köztisztasági szabályrendeletbe ütköző állapotokat észlel, megtorló intézkedésekkel él.

Hasonlóképpen bünteti meg a rendőrkapitány mindazon háztulajdonosokat és lakókat, akik a feunálló köztisztasági szabályrendeletben előírt követelményeknek udvaraikban és a lakásokhoz tartozó udvari részekben eleget nem tesznek.

**A városi tanács figyelmébe** Rög óta általános a panasz a gőzfürdők ellen. Hol ez, hol az a hiba, hol ezt, hol azt panaszoik. A legszomorúbb a dologban azonban az, hogy minden panasz jogos. Most újabb új panaszos levelet hozott nekünk a pósta, melyben egyik olvasónk azt panaszoja, hogy a gőzfürdőben már hetek óta nincs papucs és így a vendégeknek a pi hebenben meztelb kell sétálni. Figyelmébe ajánljuk ezt a panaszt a városi tanácsnak. Ebből valószínűleg meg fogják érteni, hogy miért nem fejlődhetik az ujhelyi fürdő a kor igényeinek megfelelőleg és miért nem hajt az a városnak semmi hasznot. — Gondosabb kezelést és a vendégek felkíséretesebb kiszolgálását kérjük.

**Cabaréestélyi Sárospatakon.** Fényesen sikerült estélyt rendezett e hó 20-án a sárospataki izr. ifjuság. Az estélyt ügyesen összeállított és gazdag műsorból álló kabaret előzte meg melyben a sárospataki ifjuság egyrésze szerepelt. A sokat ígérő program nagy számú előkelő közönséget vonzott, mely zsufolásig megtöltötte a város háza nagytermét s zajos tapsall honorálta a szereplők játékát. Szepessai Max kassai jogh. a helyi viszonyok s szokások ismerete nélkül nagyon ügyesen s kedvesen conferált Molnar Jenő hegudán Pollacsok Vidor zongorán gyönyörű összetanulásban piratlan ügyességgel adták elő. Ch. Beriot: Concert G-dur op. 76 darabot. Ezután a Jón ja kérő című vigjáték következett melynek szereplői a közönséget állandó derültségben tartották. Székely (Klein) Emil (az apa) Vitt Kornelia (az anyja) Klein Herminka Schwarc Milike Fricch Rózika (Jányák) Gotteszman Lajos (a kérő) Knopfler Rózika (a szabálytalan). Az összájtékban sok ügyességet árultak elő. Majd Vitt Kornelia adta elő zongorán Mosonyi két ábrándját. A játékát honoráló tapsokat méltán kiérdemelte. Ez után Klein Herminka interpretálta Horog F. „Bekvártelyozás” e. magánjelentést sok elővességgel szellemességgel s pompás színezéssel. A műsor számszerűt utolsó pontja Harsányi Henrik jh. hegudá játékta volt. Ögányzene kíséret mellett magyar dalokat muzsikált temperamentumos magyarsággal, cigányosan szivből és szíveből szóltán. Ez után tánc következett. Sárospatak izr. hölgyközönsége talán kivétel nélkül ott volt és a feszletlen kedélyes mulatság, melynek sikeréért az agilis fáradhatatlanul buzgó rendezőség élen különösen Feldmészter Nándor buzgózkodott a legtöbbit, hogy a közönségnek egy élvezetes estét szerezzen.

**A háború humorra.** Szomorú órák komorságába bevillant a humor egy-egy szikra. Ez a tréfás kis eset abból a tilalomból fakadt, hogy az újságoknak a mozgósításokról nem szabad híreket egy közölni. Az egyik vidéki újság azt a hírt, hogy az ezred lement a szerb határra, a következő személyi hírből tudatta: — Háziezredünk szeretett ezredese ma délvidekre utazott. A humánus főfősz ezredét is magával vitte.

**Baleset.** Szerecsin Ferenc pincér a helybeli vasúti vendéglőben kiszolgálás közben megcsuszott és elesett, minek következtében a karján

vitt porcellán tárgyrok eltörték és kezén, lábán megsértették. Lakásán apólják.

**A sztrájk azonnali elbocsátásai** Ere vonatkozólag a Kuria elvi jelentőségű határozatot hozott, melyet munkásaink figyelmébe ajánljunk. „Jogos a szolgálatból felmondás nélküli való elbocsátásra, ha az alkalmazott sztrájkba lép és az által a szolgálatból 24 órán tul igazolatlanul elmarad. A munkást csak az mentesíthetné, ha szolgálatának abban hagyására a sztrájkban résztvevő munkatársai által kényszerítette, ha tehát szolgálatának abban hagyása nem az ő szabad akarat-elhatározására vezethető vissza.

**Utólagosan érkezett adományok ajkai bányászterületnek részére.** Tállya község közönsége Gortvay A főszbiró utján 75 K. Vészei körjegyző gyűjtése 81 K. 65 fill. Kozma község biránjánk gyűjtése Nemes S. főszbiró utján 33 K. 17 fill. Péchy Géza mikóháza körjegyző gyűjtése Dékus L. főszbiró utján 28 K. 56 fill. Király János ref. lelkész utján Magyarófalú, Hegedűsfalva, Hegy-zavod, Mislve és Topolóka községek 27 K. 83 fill. Oszliskai izr. hitközség Führer M. és Lebovics J. utján 20 K. 63 fill. Kiskövesdi körjegyző gyűjtése 19 K. 54 fill. Lasztócz község lakosai a biró utján 14 K. 55 fill. Hárombata, Erdőhorvát, Komlócska községek az előjárásig utján 10—10 korona Nagygyereblyés község előjárásának gyűjtése 6 K. 64 fill. Nagyazar község lakosai Nemes S. főszbiró utján 5 K. a saujhelyi vidéki körjegyzőség községei Nagy Albert utján 28 K. 63 összesen 342 K. 57 fill. hozzá a már beküldött 2853 K. 41 fillert, a gyűjtés ezen utólag beküldött összeggel együtt 3392 K. 15 fillérrel lezaratot s rendeltetési helyére elküldetett. Kérjük a gyűjtés beosztottait.

**A töltött pisztoly.** Minduntalan megtörténik, hogy meggondolatlan pillanatban gyermekek elővesznek egy töltött forgópisztolyt és akár csak más ártatlan játékkal, szóra kozni próbálnak a veszedelem tárgyával. Jobb és hasznosabb foglalkozás hián *Szenai* Sándor helybeli VII. k. osztályú főgimnáziumi tanuló is elővett egy 7 mm. átmérőjű forgópisztolyt, melyből a golyót akarta eltávolítani, de a művelet airt rosszul sikerült, hogy a forgópisztoly elsült, a lövege pedig bal kezébe furdott és azt súlyosan megsértette. A szerencsétlenül járt diákot most a kózkórházban apólják.

**Szerencsétlenül járt vasúti munkás.** Puchó Ferenc helybeli vasúti géplakatos folyó hó 25-én, napi munkája közben a pályaudvar déli részén levő fűtő házból ment kifelé, a midőn az aznap dühbongó nagy szél a kaput oly erővel vágta ki, hogy az arra haladó géplakatos a kapu kitémasztásához szolgáló oszlophoz vágta Puchó ennek következtében lábát törte és azonkivül is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ápolás végett a kózkórházba kellett szállítani.

**Megölték a csendőrök** Balog Ferenc erdőhorvati 24 éves tégelvető folyó hó 28-án ittás fővel tért haza Tólesváról *Biscei* András nevű társával. Alig feködt le, két csendőr zavarta fel álmából a még mindig kótyagos fejű tégelvetőt. A csendőrök láttára Balogban felül keveredett a eiginy virtus. Mikor a lopás miatt gyanúsított tégelvetőt meg akarták vasalni, ellentállott és aztán megugrott, de csak azért, hogy egy karóval felfegyverkezve, hatóságosabb legyen a csendőrökkel való ellen-

állása De rajta vesztett. A csendőrök megadásra és engedelmességre szólították a felbőszült embert, de ő tovább is támadólag lépett fel, mire az egyik csendőr fegyvert használt és Balogot mellbe lötte. A megölt tégelvetőt hátán jött ki a golyó és csodálatosképen élve maradt. A helyszínéről behozták a helybeli „Eraszbet” kózkórházba, a hol ma is annyira teljes öntudatánál van, hogy a rendőrség részéről kihallgatható volt.

**Hírdetmény.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint f. é. márczius hó 1-től kezdve Budapest keleti p. u. ról a es. k. osztrák államvasutak Feldbach, Gleisdorf és Graz S. 13. K. K. Sth. Állomás Győröni, Fehringent át a magyar királyi államvasutak vonalain gyzrsvonaton a es. k. osztrák államvasutak vonalain személyvonaton érvényes I és II. oszt. kombinált menetjegyek lépnek a következő rendes árakon.

	I. oszt.	II. oszt.
Feldbachra	2900 K.	1920 K.
Gleisdorfra	3070	2020
Graz S. 13. K. K. Sthra.	3320	2270

Ily menetjegyek a fordított irányban Feldbachról, Gleisdorfonról és Graz S. 13. K. K. Sth-ről Budapest keleti p. u.-ra is fognak kiadatni.

## Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjletek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bőbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erők és egyenesek lesznek.



A gyermek szereti a SCOTT-féle Emulsiót és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyreállítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 ft. Kapható minden gyógytárban.

**A legjobb büfnyenesítő**

**Egyedüli gyártója:**  
**Székely és Társa Kassa**

A szerkesztésért felelős:  
**A SZERKESZTŐSÉG.**  
Kiadótulajdonos:  
**LANDESMANN MIKSA.**

**Árverési hirdetmény.**  
Folyó évi április 1-én, csütörtökön d. e. 11 órakor a rendőrkapitány-ság udvarán 4 és fél métermázsá

**alma**  
fog nyilvánosan elárvereztetni,

**Vizvezeteki és csatornázási berendezéseket jutányos árban: házi vízvezetékek jókarban tartását csekély évi díj mellett vállalok. Új berendezéseket részletfizetésre is eszközök.**

Magam a nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlvá, maradok kiváló tisztelettel:

**FACINI QUIRINO Sátoraljaúj hely Andrassy-utcza 42. szám.**

## Nyári idényre gondozás végett a moly ellen!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindenféle téli ruhát és szőrmeárut nyaralásra, egyszersmind kijavítás, esetleg átalakításra elfogadok.

Gondos és tiszta kezelés biztosítva van.

Ajánlom műhelyemet mindenemű szőrmeárúk készítésére.

Tisztelettel

**Zsibovics Bertalan,**  
szücsmester-, Rákóczi-u 36. szám.

### Kiadó lakások.

A Főutcán egy 5 szobás emeleti (esetleg 3 szoba és 2 szoba), továbbá egy 2 szobás emeleti, egy 2 szobás udvari és egy 1 szobás udvari lakás megfelelő mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. — Bővebb értesítés a Sátoraljai helyi Takarékpénztárnál szerezhető.

### Eladó.

Helyben a Kossuth-utcai 30. és 32. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Feldmesser Pinkász** Spatakon.

11679—908. sz.

### Arverési hirdetményi kivonat.

E sátoraljai helyi kir. törvényszék mint telek nyvi hatóság közhírré teszi, hogy Múha József és nejeinek végrehajthatónak Solymosi András és neje végrehajthatást szenvedő elieni 3000 korona tökéletesítés s jár. iránti végrehajthatási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén lévő, Végardó községben fekvő, 1) a végardói 48 számú betétben A. I. 1—2. sorsz. 163, 164 hrsz. alatt felvett kert a betelkekben és 67. ö. i. számú ház, udvarral a betelkekben B. 5—6 alatt Solymosi András és neje Kis Tallárom Borbála nevében álló jószág testre 806 kor.

2) a végardói 183. számú betétben A. II. 3. 4. 5. 8. és 10 sorsz. 762—1. 845—1. 1198, 1488 hrsz. Rét a kismályas, nagymályas dűlőben Szántó a Pázsitos dűlőben, Rét a

Paptos dűlőben s a közös legelőből B. 1—2 alatt Solymosi András és neje Kis Tallárom Borbála nevében álló jószág testre 386 kor.

3) Az ugyanazon betétben ugyanazok nevében álló A. 1. 2 sorsz. 630 hrsz. Szántó a Somjad dűlőben lévő ingatlanokon 27 kor.

4) és a végardói 446 sz. betétben A. 1. sorsz. 933 hrsz. Szántó a Koholya dűlőben lévő jószág testéből B. 1—2 alatt Solymosi András és neje Kis Tallárom Borbála nevében álló jutalékára 120 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban, de az 1 alatti ingatlanra C. I. alatt özv. Solymosi Józsefné Szepest Eszter javára a 4 alatti pedig a C. I. alatt özv. Dusnyák Györgyné Török Mária javára bekebelezett özegegyi hasznélvezeti jogának épségben tartása mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi június hó 19 ik napján d. e. 10 órákor Végardó község hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat vagyis 80 k. 60 fill. 38 k. 60 fill. 2 kor. 70 fill. és 12 kor.-át készpénzben vagy az 1881: LX t.-cz. 42 §-ában jelzet árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3353 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabalyzerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljai helyben, a kir. törvényszék, mint teleknyvi hatóságnál 1909. évi március hó 20-ik napján.

Wielland, itélő t. bíró.

## „DIAPHAN“

ablak díszfestészet utánzatu papir kapható

Landesmann M. és Tsa könyvkereskedésében.

Rendes, vagy pótló ültetéshez legalkalmasabb fajtiszta 2 éves gyökeres R. Portalis alanyvessző nagyobb mennyiségben kapható:

**Kovácsy Ferencz** szőlőbirtokosnál Tállyán.

MODERN! IZLÉSES!

FINOM!

# LEVÉLPAPIROK



egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban és — mindenféle árban —



kaphatók dús választékban

## LANDESMANN MIKSÁNÁL

a „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“ kiadóhivatalában

SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZI-UTCZA 1. SZÁM.

TELEFON SZÁM 10.

## Szálloda megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Molnár Iván-utcán saját házamban levő

### „PANNÓNIA“ szállodámat

megnyitottam. Szállodámban 20 szoba áll a n. é. közönség rendelkezésére a modern kor legújabb kiválómainak minden tekintetben megfelelő szép, kényelmes berendezéssel, légfűtéssel, fürdőszobákkal stb.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérem

**Weinberger Manó,**  
tulajdonos.



szívesen vásárol a gazda, mert azzal földet és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

„Milwaukee“ kévekűző aratógép,  
„Milwaukee“ marokrakó aratógép,  
„Milwaukee“ fűkasztó gép,  
„Milwaukee“ aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,  
„Milwaukee“ kőszőrítógép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve. )



megbízható Ögynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta postafiók 121. sz. intézendők.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

## I. rendű darabos meszet,

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

**Zemplén-Szalmóczi mész- és agyagipar**  
résztulajdonos Sátoraljai helyi.

Sürgönyeim: Mészársaság. Telefon 32. sz.

## RÓNAI LIPÓT

női felöltők legnagyobb áruháza  
Sátoraljai helyben, a Fő-téren.

Különlegességek: Bluzok,  
aljak, pongyolák, gyermek  
ruhák és kosztümökben.

Eredeti modellek! Bámulatos olcsó árak!